Komárom – Esztergom Megyei
Mentálhigiénés és Rehabilitációs Intézmény
Tatabánya

Szakmai Program

2020.

TARTALOM

1. Az intézményre vonatkozó általános adatok 4

2. A szolgáltatás célja, feladata 6

2.1. A program konkrét bemutatása 6

2.2. A kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása 7

2.2.1. Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona 7

2.2.2.Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthonai 7

2.2.3. Pszichiátriai betegek átmeneti otthona 8

2.2.4. Értelmi fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye 8

2.2.5. Fogyatékos személyek Otthona 9

2.3. Más intézményekkel történő együttműködés módja 9

3. Az ellátandó célcsoport jellemzői 11

3.1. Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona 11

3.2.Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthonai 12

3.3.Pszichiátriai betegek átmeneti otthona 12

3.4. Értelmi fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye 13

3.5. Fogyatékos személyek Otthona 14

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja 15

4.1.A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége 17

4.1.1. Étkeztetés megszervezése 17

4.1.2. Ruházat, textília biztosítása 17

4.1.3. Egészségügyi ellátás 18

4.1.4. A mentálhigiénés ellátás biztosítása 18

4.1.5. A szocioterápiás foglalkoztatás megszervezése 20

4.1.6. Az elhunytakkal kapcsolatos teendők szabályai 21

4.2.A gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma 21

4.2.1. Gondozási feladatok jellege, tartalma 21

4.2.2. A rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma 22

4.2.3. Utógondozás 23

5. Az ellátás igénybevételének módja 23

5. 1. Előgondozás 24

5. 2. Megállapodás kötése 25

5. 3. Soron kívüli elhelyezés 25

6. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja 25

7. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok 26

7. 1. Az ellátottak jogai 26
7. 1. 2. Egyes ellátotti csoportok speciális jogai 27
7. 2. Az ellátottak jogainak védelme 28
7. 2. 1. Lakógyűlés 28
7. 2. 2. Érdekképviseleti Fórum 28
7. 2. 3. Az ellátottjogi képviselő 30
7. 3. A szociális szolgáltatást végzők jogai 31
8. A fejlesztő foglalkoztatás 31

1. Az intézményre vonatkozó általános adatok

Neve: Komárom - Esztergom Megyei Mentálhigiénés és Rehabilitációs Intézmény
Rövidített neve: KEM MERI
Székhelye: 2800 Tatabánya, Síkvölgyi út 63.
Ingatlan helyrajzi száma: 0898/6

Székhelyen működő szervezeti egységei:

1. Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona
2. Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye
3. I. sz. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
4. II. sz. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
5. III. sz. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona
6. Pszichiátriai betegek átmenti otthona

Telephelyei:

1. Újrakezdés Lakóotthon
Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona
2837 Vértesszőlős, Templom u. 6.
2. Szent György Központ
Fogyatékos személyek otthona
2831 Tarján, Petőfi Sándor út 16.

Alapításának időpontja:
1987. december 31.

Irányítása
Alapítói jogot gyakorló és irányító szerv neve és székhelye:
Emberi Erőforrások Minisztériuma
1054 Budapest, Akadémia u. 3.

Középirányító szerv neve és székhelye:
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
1132 Budapest, Visegrádi u. 49.
Fenntartó szerv neve és székhelye:
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

Az intézmény működési köre:
Komárom-Esztergom megye közigazgatási területe

Közfeladata:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (a továbbiakban: Sztv.) 66. § szerinti szakosított szociális ellátás.
Alaptevékenysége:

Az Sztv. 66. §, valamint egyéb ágazati jogszabályokban meghatározott szakosított szociális ellátás. Integrált intézményként több intézménytípust különálló szervezeti egységekben szervez meg. Bentlakásos intézményi szolgáltatás nyújt pszichiátriai betegek otthonában, átmeneti otthonában, továbbá fogyatékos személyek otthonát, rehabilitációs intézményét, rehabilitációs lakóotthonát és pszichiátriai betegek, rehabilitációs célú lakóotthonát működtet. Az ellátottak számára munkalehetőséget biztosít fejlesztő foglalkoztatás keretében.

Államháztartási szakágazati besorolása:

872000	Mentális, szenvedélybeteg bentlakásos szociális ellátása

Alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

101121	Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása
101123	Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása
101131	Pszichiátriai betegek átmeneti ellátása
101212	Fogyatékossággal élők rehabilitációs célú bentlakásos ellátása
101211	Fogyatékossággal élők tartós bentlakásos ellátása
107030	Fejlesztő foglalkoztatás

Gazdálkodás szerinti besorolása: Önállóan működő költségvetési szerv. Pénzügyi, gazdasági feladatait a középirányító szerv látja el a Komárom-Esztergom Megyei Kirendeltségén keresztül.

A vezető kinevezési rendje:

A költségvetési szerv vezetőjét a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Főigazgatója, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben foglaltak szerint előkészített pályázat útján, legfeljebb 5 év határozott időtartamra bízza meg, illetve vonja vissza megbízását, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.
Foglalkoztatottjaira vonatkozó foglalkoztatási jogviszonyok megjelölése:

- közalkalmazotti jogviszony: a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) alapján létesített jogviszony,
- munkaviszony: a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti munkajogviszony,
- megbízási szerződéses jogviszony: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alapján létesített jogviszony.

A közfeladat ellátása során irányadó további jogszabályok:

- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: R.)
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (továbbiakban: Tr.)

2. A szolgáltatás célja, feladata

Az intézmény elsősorban szocio-, és pszichoterápiás egyéni-, csoportmódszereket alkalmaz, érvényesíti és alkalmazza, a gyógypedagógia, szociális munka módszereit és eszköztárát, az andragógia ismereteit. A terápiás közösség az intézményen kívüli társadalmi élet alapvető emberi normáit igyekszik az egyének számára mintázni, mindazon túl a szolgáltatást igénybe vevők számára a védettség és biztonságérzetet is nyújtja.

2. 1. A program konkrét bemutatása

A megvalósítandó módszerek és azok szakmai tartalmának konkrét tagolása, az ellátási típusok együttműködésének rendje az integráció különös fontosságára tekintettel

Az intézmény mindegyik szakfeladatot ellátó részlege a terápiás közösségi munkát részesíti előnyben, mely alapján a terápiás közösségek a klasszikus elvi és gyakorlati módszertanra épülő szakmai munkát folytatnak.
Az ebben a munkában való részvétel minden dolgozó számára kötelezően előírt feladat, mely munkaköri leírásukban is rögzített. Az ellátottak vonatkozásában a kötelességeket és jogokat a Házirendek rögzítik.
A terápiás közösség, mint alkalmazott módszer a habilitáció és rehabilitáció irányába segítő folyamat, hiszen kellően és olykor nagyon hatékonyan tudja érvényesíteni a terápiás közösségek nemzetközileg elfogadott hármas mechanizmusát:

1. szerepnyújtó funkciót tölt be: - a lakók hátrányos helyzetükből adódóan vagy nem jutottak döntési helyzetbe, vagy elveszítették azt. A szerepnyújtó funkció elősegíti, és felszínre hozza ezt a hiányzó emberi méltóságához illő feladatot.

2. presszionál a normatív viselkedés irányába: a terápiás közösség csoportnormákat érvényesít,

3. tükörfunkciót tölt be: a lakó önismerete, betegségtudata és annak belátása önmagát kontrollálja azáltal, hogy a közösség a számukra elfogadhatatlan, deviáns viselkedési

mintákat visszatükrözi.

2. 2. A kapacitások, nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

2. 2. 1. Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona

A szolgáltatást igénybevevő személy részére fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelynek során a lakó szociális, pszichés és szomatikus állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül, törekszünk a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi – szellemi funkcióinak helyreállítására.
A tervszerűen szervezett gondozási folyamat során teljes mértékben figyelembe vesszük az ellátott személy egyéniségét, igényeit, kultúráját.
Az intézményben a pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthonában 77 fő ellátására van lehetőség. Az egészségügyi ellátást 18 fő ápoló ill. szociális ápoló-gondozó biztosítja. A mentálhigiénés feladatokat 2 fő szociális és mentálhigiénés munkatárs végzi.

2.2.2. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthonai

Az intézmény rehabilitációs részlegei a rehabilitációt és a reintegrációt tekintik az egyik legfontosabb szakmai célkitűzésnek. Ennek első lépését jelentette a 2001-ben átadott I. lakóotthon, melynek kedvező tapasztalatai megerősítették a helyes irányvonalat, hogy a programot folytatni kell.
2002. december 20-án két további lakóotthon került átadásra, melybe 10-10 fő pszichiátriai betegséggel élő lakó költözhetett ki. Ezzel az Ő életminőségük is jelentősen javult, az anyaintézmény zsúfoltságának csökkenésével az ott élők életszínvonalának emelésére is több lehetőség nyílt.
Az intézmény a fokozatos reintegrációt tekinti a lakóotthon szakmai vezérelvének.
A fentiekből következően a lakóotthoni ellátás célja:

- Önellátásra legalább részben képes, elégséges jövedelemmel rendelkező, folyamatos felügyeletet és ápolást nem igénylő felnőtt korú pszichiátriai betegek életminőségének javítása.
- Szocializálódásuk, a társadalomba való beilleszkedésük elősegítése.
- Önellátásra, önálló életvitel folytatására történő alkalmassá tételük.
- A differenciált szakmai struktúra kialakítása.

A lakóotthoni ellátási forma az intézményben élők elhelyezési körülményeit, életminőségét javító, személyiségük fejlesztését célzó sajátos és nagymértékű szabadságot biztosító ellátási forma, amely átmenetet képez az intézeti létből a reintegráció és rehabilitáció felé. A lakóotthoni ellátás során az intézet biztosítja a lakóhelyi, munkahelyi feladatok és a szabadidő eltöltésének szétválasztását.
Lehetőség szerint biztosítjuk a foglalkoztatást, a szabadidős tevékenységeket illetve azok szervezését. Segítő feladata, hogy a fokozatos önállóság kialakulását segítse, praktikus ismereteket begyakorolják. Helyes önértékelés elősegíti a továbblépést a

külső munkahely és lakhatás irányába, megfelelő munkakultúra kialakításához folyamatos segítséget nyújt.

2. 2. 3. Pszichiátriai betegek átmeneti otthona

Intézményünkben 2011. június hónaptól működik ez a részleg.

Az átmeneti otthon már működő, pszichiátriai betegeket ellátó, ápoló-gondozó otthonhoz kapcsolódóan működik. A pszichiátriai betegek átmeneti otthonába az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben, vagy családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése nem indokolt.
Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy év időtartamra teljes körű ellátást biztosít, melyet orvosi szakvélemény alapján egy alkalommal további egy évvel meghosszabbíthat az intézményvezető.

Az átmeneti otthon működése folyamatos. Célként fogalmazódik meg többek között a reális önértékelés kialakítása, a frusztrációs tolerancia fokozása, a többségi társadalom értékrendszerének megismertetése és elfogadtatása.

Az ellátás során az intézmény biztosítja a lakóhelyi, munkahelyi feladatok és a szabadidő eltöltésének szétválasztását, lehetőség szerint a foglalkoztatást, a szabadidős tevékenységeket illetve azok szervezését.
Az intézményben 10 fő pszichiátriai beteg átmeneti ellátására van lehetőség.

2. 2. 4. Értelmi fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye

Az integrált intézményünk 70 fő enyhe- és középsúlyos értelmi fogyatékossággal élő 18 év feletti személy számára nyújt szakosított ellátást két formában. Az értelmi fogyatékos személyek lakóotthoni ellátása külön telephelyen, Vértesszőlősön, 2007 óta folyik. A lakóotthon külön szakmai programmal és házirenddel rendelkezik.
Az értelmi fogyatékkal élő fiatalok rehabilitációs ellátására 1995-ben egy külön részleg jött létre a székhelyen. Ez a részleg 1995-ben nyílt meg 60 fő értelmi fogyatékos és tanulásban akadályozott fiatallal.
Ellátottaink olyan értelmi fogyatékossággal élő nagykorú személyek, akik a társadalmi re/integrációjuk érdekében segítségre, fejlesztésre szorulnak.
Az intézményben családmodell alapú az ellátás, amely kiscsoportos segítő-támogató rendszerben működik (5 lakót segít egy dolgozó). A tevékenység az általános ellátási feladatokon túl kiegészül a napi életvezetési problémák megoldásával (hivatalos ügyek intézése, vásárlások). A személyes gondoskodás így teljesebbé válik és kiküszöbölhető az elesettebbek peremhelyzetbe kerülése, a jobb képességűek rehabilitációs esélye megnő.

Az egyéni fejlesztési tervek alapján különböző foglalkozások keretein belül

lehetősége van a lakóinknak, hogy egyéni képességeik, adottságaik mentén fejlesztésben részesülhessenek. Ezek főbb szinterei: egyéni, célzott beszélgetések, életvezetési tanácsok, mentális segítségnyújtások, külső segítségek, szakemberek igénybevételének lehetőségei, tájékozódás a védett illetve a nyílt munkaerő piaci lehetőségekről.

Rehabilitációs intézményként egyik legfontosabb célunk, hogy az arra alkalmas lakóinkkal együttdolgozva segítsük és képessé tegyük őket az önálló életvitel kialakítására. A társadalmi integráció megvalósításának egyik legfontosabb eszköze az értéket teremtő munkavégzés.
Az egészségügyi ellátást 6 fő ápoló illetve szociális ápoló-gondozó biztosítja. A mentálhigiénés feladatokat 2 fő szociális és mentálhigiénés munkatárs végzi, a fejlesztési feladatokat 2 fő, egy pedagógus és egy gyógypedagógus kolléga látja el.

2.2.5. Fogyatékossággal élők otthona (Szent György Központ)

A tarjáni intézmény lakói (45 fő) értelmileg akadályozott illetve halmozottan sérült emberek, akik nemre, egészségi állapotra, életkorra nézve rendkívül heterogén összetételűek.
A sérült, egészségkárosodott ember számára biztosítja az intézmény a szükségletüknek megfelelő ápolást, gondozást, készségek, képességek fejlesztését, az életminőség javítását, megfelelő szinten tartását.
Célunk a normalizációs és integrációs elvek, értékek megvalósítása. A normalizáció tekintetében kiemelten fontos a családias miliő kialakítása, fenntartása. Az integráció szempontjából fontosnak tartjuk, hogy az otthon ne szigetelődjön el a társadalomtól, annak ismert, és a lehetőségekhez mérten aktív része legyen.
Nirje szerint „akkor cselekszünk helyesen, ha minden egyes értelmi vagy bármilyen egyéb fogyatékossága folytán akadályozott ember felé olyan életmintákat közvetítünk, a mindennapjaik számára olyan életfeltételeket biztosítunk, melyek megfelelnek a közösségükben és kultúrájukban megszokott viszonyoknak, és életkörülményeknek, vagy ezeket legjobban megközelítik."
A normalizációs elveket, értékeket intézményünk igyekszik szem előtt tartani és tartalmát mind szélesebb területekre kiterjeszteni az ellátásban.

2.3. MERI más intézményekkel történő együttműködésének módja

Intézményünk szoros kapcsolatot tart fenn a megye alap- és szakosított ellátást nyújtó szociális intézményeivel, az ország más hasonló szakosított ellátást nyújtó szociális intézményeivel, valamint számos szlovákiai, cseh és német szociális intézménnyel. Rendszeresen szervezünk közös programokat, részt veszünk az általuk szervezett műsorokon, sportversenyeken, „Ki mit tud?"- on. Évente több

alkalommal szervezünk szakmai napot, melyen a hazai és szlovák kollégákkal az intézmények „jó gyakorlatainak" átadására kerül sor.

Fennálló kapcsolataink:

- **egészségügyi intézményekkel:**

  - az esztergomi Vaszary Kolos Kórház munkatársaival, az előgondozások kapcsán,
  - a tatabányai Szent Borbála Kórház munkatársaival, a lakók egészségmegőrzése, gyógykezelése érdekében szükséges a rendszeres kapcsolattartás.

- **civil szervezetekkel, egyesületekkel, érdekvédelmi szervezetekkel:**

  - Magyar Vöröskereszt
  - Mosolygós Gyermekekért Alapítvány
  - Magyar Máltai Szeretetszolgálat
  - Oázis Szociális Szolgáltató Otthon (Szlovákia)
  - Wesselényi Sport Közalapítvány
  - FÉKEMSZ
  - Magyar Paraolimpia Szövetsége
  - Magyar Speciális Olimpia Szövetség
  - Hársfa Egyesület
  - Petőfi Tömegsport Egyesület
  - Sprint Futóklub
  - Éltes Diáksport Egyesület
  - Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület
  - ÉFOÉSZ megyei és országos szervezete
  - Vakok és Gyengénlátók Országos Egyesülete
  - Szent Margit Általános Iskola Tatabánya
  - Német Nemzetiségi Általános Iskola Tarján
  - Gyémánt Mazsorett Csoport Tarján
  - Zenei Egyesület Csalogányok Zenekara Tarján

- **munkaügyi szervezettel:**

  - megyei kormányhivatal munkaügyi feladatokat ellátó szerveivel.

A támogatott foglalkoztatást elősegítő civil szervezetekkel, munkaügyi szervezettel közösen a megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő lakóinknak segítséget nyújtunk abban, hogy emberi méltóságuk megtartásával, egyéni szükségleteinek

megfelelő munkahelyen dolgozhassanak.

3. Az ellátandó célcsoport jellemzői

3.1. Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthona

Engedélyezett férőhelyek száma: 77

Az Sztv. határozza meg a pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthonába felvehető személyek körét, melynek előírásait betartjuk az elhelyezési igények elbírálásánál.

A pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, de egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátásra nem képes.

Intézményünk ápolást gondozást nyújtó pszichiátriai otthona teljes körű ellátást biztosít a pszichiátriai betegséggel élők részére.
Lakóink kb. 90%-a a skizofrénia valamely típusában szenved. Többségben a paranoid tudathasadásos elmezavarban szenvedők vannak. A további 10% olyan személyiségzavarral küzd, mely mindennapi életüket jelentős mértékben befolyásolja.

A szakmai személyzet biztosítja számukra azokat a feltételeket, melyek hozzájárulnak mentális állapotuk egyensúlyban tartásához. A betegek állandó segítségre, irányításra szorulnak.

Jelentős számban vannak, akik családi háttérrel nem rendelkeznek, vagy hozzátartozóikhoz való kapcsolataik lazák. Gyakori jelenség ezen betegeknél a hajléktalanság, rossz szociális élethelyzet, mielőtt az intézménybe kerülnek.

A pszichiátriai betegek ápoló-gondozó otthonában élők korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlása:

Pszichiátriai betegek ápoló gondozó otthona PBO			
Életkor (év)	**NŐ (fő)**	**FÉRFI (fő)**	**Összesen:**
00 - 18	**0**	**0**	**0**
19 - 35	**2**	**4**	**6**
36 - 50	**7**	**12**	**19**
51 - 65	**10**	**22**	**32**
66 és feletti	**12**	**8**	**20**
Összesen:	**31**	**46**	**77**

3. 2. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthonai / I. – II. –III. /

Engedélyezett férőhelyek száma: 30

A pszichiátriai lakóotthonba azok a betegek élnek, akik mindennapi életvezetésükben kisebb mértékben segítségre szorulnak. Túlnyomórészt tudathasadásos elmezavarban szenvedő betegek akik, jellemzően csak maradványtüneteket produkálnak. A szakmai személyzet családi környezetet próbál teremteni részükre.
Lehetőség van párok elhelyezésére is és ezzel a társas kapcsolatok kialakulását is elősegítjük, ami hozzájárul mentális állapotuk javulásához.

A pszichiátriai betegek rehabilitációs lakóotthonaiban élők korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlása:

Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona PBRLO			
Életkor (év)	NŐ (fő)	FÉRFI (fő)	Összesen:
00 - 18	0	0	0
19 - 35	3	0	3
36 - 50	4	7	11
51 - 65	8	6	14
66 és feletti	0	2	2
Összesen:	15	15	30

3. 3. Pszichiátriai betegek átmeneti otthona

Engedélyezett férőhelyek száma: 10

Pszichiátriai betegek átmeneti otthonába az a pszichiátriai beteg helyezhető el, akinek ellátása átmenetileg más intézményben vagy családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezése nem indokolt.

Az átmeneti otthonba 10 fő pszichiátriai betegséggel élő személy (szkizofrénia, személyiségzavar) került elhelyezésre. Önellátásra részben képes, nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényelő, 18. életévét betöltött személyek.
Szociális jellemzői: Mindannyian önellátásra képesek. Fizikai és mentális állapotuk fenntartását, fejlesztését folyamatosan figyelemmel kísérjük.

A pszichiátriai betegek átmeneti otthonában élők korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlása:

Pszichiátriai betegek átmeneti otthona PBÁO			
Életkor (év)	NŐ (fő)	FÉRFI (fő)	Összesen:
00 – 18	0	0	0
19 – 35	0	1	1
36 – 50	2	3	5
51 – 65	2	2	4
66 és feletti	0	0	0
Összesen:	4	6	10

3. 4. Értelmi fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye

Engedélyezett férőhelyek száma: 60

A rehabilitációs részlegbe való bekerülés feltételei: 18. életév betöltése, illetve az illetékes hatóság szakvéleménye alapján önellátásra való képesség, foglalkoztatásban, önálló munkavégzésben való aktív részvétel.
Az értelmi fogyatékosság súlyossága szempontjából hagyományosan alcsoportokra bontható: az enyhe, a középsúlyos és a súlyos fokú értelmi fogyatékosságra.
Az enyhén értelmi fogyatékos személyek személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött, vagy korai életkorban szerzett sérülésével és funkciózavarával függ össze.
Fő tünet az általános értelmi képesség fejlődésének széleskörű és számottevő csökkentsége, amely kihat az egész személyiségfejlődésre és együtt jár a társadalmi környezetben való tájékozódás képességének csökkenésével.
Az értelmi fogyatékosság sajátosan jelenik meg az alapvető pszichoszociális funkciókban.
Az általános fejlődés dinamika lelassul, a kognitív folyamatok fejlődési mássága miatt a tanulási képesség módosul, a szociális alkalmazkodás csökkent mértékű, illetve elégtelen. Ezek a jegyek külön-külön vagy különböző kombinációkban is megjelenhetnek.

Értelmileg akadályozott - középsúlyos értelmi fogyatékos. Valószínűleg kifejezett fejlődési lassulást eredményez gyermekkorban, de legtöbbjük képes meghatározott fokú önállóságot elérni az önellátásában, képes kommunikációt elsajátítani és iskolázottságra szert tenni. Életvitelükben segítségre, felügyeletre szorulnak, egyszerű munkaműveletek végzésére megtaníthatók, monotónia-tűrésük miatt képesek egyszerű munkákban jól teljesíteni. Megfelelő támogatás mellett szép eredményeket érhetnek el a sportok, a művészetek területén.

<u>Az értelmi fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében élők korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlása:</u>

Fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye FRI			
Életkor (év)	NŐ (fő)	FÉRFI (fő)	Összesen:
00 – 18	0	0	0
19 – 35	14	15	29
36 – 50	12	8	20
51 – 65	4	7	11
66 és feletti	0	0	0
Összesen:	30	30	60

3.5. Fogyatékossággal élők tartós bentlakásos intézménye

Az intézmény lakói értelmileg akadályozott illetve halmozottan sérült emberek, akik nemre, egészségi állapotra, életkorra nézve rendkívül heterogén összetételűek. Önálló életvitelre nem képesek, egészségi állapotukból adódóan 24 órás felügyeletet igényelnek.

A súlyos-halmozott fogyatékosság meghatározásának számos aspektusa van. Pedagógiai/gyógypedagógiai szempontból a „súlyos-halmozott sérülés fogyatékosság definíciója:

A **súlyos kifejezés** arra utal, hogy a diagnosztizált sérülés, károsodás olyan akadályozó tényezővé válik, amely tartósan, maradandóan, végelegesen és jelentős mértékben nehezíti, akadályozza, gátolja a különböző funkciók zökkenőmentes kialakulását vagy fejlődését, és már az élet első hónapjaiban behozhatatlan lemaradásokat okoz és az ép fejlődésmentettől való eltérés, pedig az életkor előre - haladtával egyre nagyobb lesz.

A halmozott jelző azt jelenti, hogy azonos vagy eltérő időben két vagy több egymással nem közvetlen oki kapcsolatban álló különböző sérülés, károsodás keletkezett. Esetükben leggyakoribb a súlyos agyi eredetű mozgáskorlátozottság és a motoros beszédzavar kombinálódása, de a súlyos értelmi fogyatékosság is gyakran előfordulhat.

Jellemzőik:

- az adott sérülés vagy sérülések
- krónikus betegségek és a hozzátartozó mellékhatások (epilepszia, cukorbetegség, gyógyszerszedés)
- feltűnő magatartásformák (autoagresszivitás), sztereotípiák
- eltérő fejlődés menet a motoros, szenzoros és emocionális - szociális funkciók területén

- kölcsönös kommunikációs megértés zavara, akadályozottsága vagy hiánya
- korlátozott önálló életvitel
- személyiség fejlődése a károsodások miatt nehezítette és akadályozottá válik

Az intézményben négy gondozási csoportot alakítottunk ki az alábbiak szerint:
- kettő gondozási csoport a súlyos fogyatékossággal élő nagykorúak számára
- egy gondozási csoport a súlyos kiskorú fogyatékkal élő számára
- egy gondozási csoport fogyatékkal élő nagykorúak számára

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása											
Összesen:		0-13 év		14-17 éves		18-39 éves		40-59 éves		60 év feletti	
férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
21	24	4	0	2	0	13	18	2	6	0	0
45 fő		**4**		**2**		**36**		**8**		**0**	

Legfiatalabb: 5 év, legidősebb: 58 év.

Az ellátottak ellátási szükségletei szerint:
Gondozás: 41 fő, ápolás: 4fő

Önellátó képesség szerint:
Önellátó: 2 fő, Részben önellátó: 2 fő, Teljes ellátást igényel: 41 fő

Az intézményben történő elhelyezés feltétele, hogy az érintett személy nem szenved olyan fokú pszichiátriai betegségben, amelynek ellátását az intézmény szakmai adottságai alapján ellátni nem tudja. Ennek megítélése az intézményvezető és a szakorvos közös joga.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja

A feladatellátás szakmai tartalmát már érintettük a 2. pontban a szolgáltatás célja és feladatai kapcsán. Az Sztv. és R. határozza meg részletesen a szakosított ellátás keretében kötelezően nyújtott szolgáltatások tartalmát. Az intézmény valamennyi ellátási formában biztosítja a jogszabályban előírt szolgáltatásokat, melyek az alábbiak.

a) Pszichiátriai betegek ápoló-gondozó és átmeneti otthonában, továbbá fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében biztosított:

Az intézményben végzett teljes körű ellátás szolgáltatási elemei:
- gondozás és fizikai ellátás,
- egészségügyi ellátás,

- pedagógiai és mentálhigiénés foglalkoztatás, szabadidős foglalkozások,
- gyógypedagógiai, pedagógiai segítségnyújtás,
- felügyelet,
- étkeztetés,
- lakhatás,
- esetkezelés,
- szállítás,
- készségfejlesztés,
- szocioterápiás foglalkozások szervezése,
- érték - és vagyonmegőrzés,
- az intézményben elhunytak eltemettetésének megszervezése, R. - ben meghatározott esetben a temetésről való gondoskodás.

b) Pszichiátriai betegek rehabilitációs lakóotthonaiban biztosított:

Az intézményben végzett teljes körű ellátás szolgáltatási elemei:
- pedagógiai és mentálhigiénés foglalkoztatás, szabadidős foglalkozások,
- gyógypedagógiai, pedagógiai segítségnyújtás
- felügyelet
- étkeztetés
- lakhatás
- esetkezelés
- szállítás
- készségfejlesztés
- sportszerek használatának biztosítása
- munka jellegű foglalkoztatás megszervezése,igény szerint

Ideiglenesen egészségügyi, ápolási, gondozási szolgáltatást is biztosítunk egészségi állapotváltozás esetén.

c) Pszichiátriai betegek átmenti otthonában nem kötelező biztosítani:
gyógyászati segédeszközöket,
pszichoterápiás foglalkozásokat,
képzési célú foglalkozást.

d) Fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében a 4 a) pontban foglaltakon túl biztosított:
az ellátást igénybe vevők habilitációja, rehabilitációja, melynek keretében munkavégzésre nyújtanak lehetőséget, szervezik a tanfolyami oktatáshoz, képzéshez jutást, kulturális és közösségi programokat biztosítanak.

e) Fogyatékossággal élők tartós bentlakásos intézménye

Az intézményben végzett teljes körű ellátás szolgáltatási elemei:
- gondozás és fizikai ellátás,
- egészségügyi ellátás,
- pedagógiai és mentálhigiénés foglalkoztatás, szabadidős foglalkozások,
- gyógypedagógiai, pedagógiai segítségnyújtás.
- felügyelet,
- étkeztetés,
- lakhatás,
- esetkezelés,
- szállítás.

4. 1. A biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

4. 1. 1. Étkeztetés megszervezése

A székhely intézmény saját főzőkonyhával nem rendelkezik az étkezést vásárolt szolgáltatás formájában biztosítja. Az intézmény 2015. szeptember 1-től napi ötszöri étkezést biztosít, melyből napi minimum 1 főétkezés meleg étel. Ha a lakó egészségi állapota szükségessé teszi, részére diétás étkezést nyújtanak. Az étrend összeállítása az egészséges táplálkozás követelményeinek szem előtt tartásával történik.

A megfelelő folyadékbevitelre - különösen kánikulában - minden lakó esetében kiemelt figyelmet fordítunk. Az étkezés önkiszolgálós rendszerben, három turnusban történik. Az intézmény külön figyelmet fordít a mozgásukban akadályozottak étkeztetésére, a megfelelő körülmények, így a többlet idő biztosítására, továbbá az intézmény által biztosított étkezést nem igénylők kulturált étkezési körülményeire. A házirendben meghatározott időpontokon túl az étkezést az intézmény csak igazolt távollét esetén, külön jelzésre, illetve kérésre biztosítja.

A Szent György Központ napi háromszori főétkezést biztosít, és egy kiegészítő étkezést, illetve speciális étrendet (diétás, pépes, kalóriadús, epés). Saját főzőkonyhával rendelkezik. Az étrendet az ellátottak igényeit figyelembe véve, a helyes táplálkozás követelményeinek megfelelően az élelmezésvezető állítja össze.

4. 1. 2. Ruházat, textília biztosítása

Az intézmény lakói saját ruházatukat és textíliájukat használhatják.
A megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal nem rendelkező lakóinknak biztosítunk három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt.

Amennyiben szükséges a személyi higiéné biztosítása érdekében ellátottanként három váltás ágyneműt, a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket, az inkontinens személyek ellátáshoz szükséges anyagokat, eszközöket biztosítjuk. A ruházat tisztításáról és javításáról az intézmény a házirendben meghatározott módon gondoskodik.
A foglalkoztatáshoz szükséges védő-, és munkaruhát az intézmény biztosítja.

4. 1. 3. Egészségügyi ellátás

A vonatkozó hatályos jogszabályok alkalmazásával – biztosítja az intézmény az ellátottak egészségügyi ellátását.
Ennek keretében gondoskodik az ellátottak egészségmegőrzést szolgáló felvilágosításáról, rendszeres orvosi felügyeletéről, szükség szerinti ápolásáról, szakorvosi és kórházi kezeléshez való hozzájutásáról, gyógyszerellátásáról, egészségügyi szűréséről. Az intézményben az orvosi ellátást belgyógyász, háziorvos, és pszichiáter – neurológus szakorvos biztosítja. A gyógyszerellátás a hatályos jogszabályok alapján történik.
Gyógyászati segédeszközök vonatkozásában a testtávoli segédeszközöket az intézmény költségén, a testközeli segédeszközöket a lakó költségén szerzi be az intézmény. Ha a nem alaplistás gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségeinek kifizetésére a lakó a jövedelmi helyzete alapján nem képes, a költségviselésre az R. gyógyszerköltségekre vonatkozó előírása az irányadó.
A rendelési időt az intézmény és az alkalmazott orvosok között létrejött megállapodás rendezi. Az egészségügyi ellátást az ellátottak az intézet javaslatára, illetve a saját döntésük alapján vehetik igénybe.
Tarjáni Szent György Központban fontosnak tartjuk a gyógyítás mellett a prevenciót. Gondoskodunk a kötelezően előírt szűrésekről, amik az alábbiak: epilepszia, fogászati, neurológiai szűrések.
Továbbá vizsgálatokat kérünk egyes gyógyszerszintek megállapításához, illetve mozgásszervi, hallás és látásszervi szűrésekhez.

Az intézményben jelenleg az általános orvosi feladatokat Dr. Mázi Aranka látja el.
Minden nap sor kerül általános orvosi vizitre. A viziteken történő változásokat, rendeléseket az ellátott törzslapján vezetjük.

4. 1. 4. A mentálhigiénés ellátás biztosítása

Az intézmény mindent megtesz annak érdekében, hogy a lakók testi-lelki egészségét megőrizze. A mentálhigiénés ellátás keretében biztosítja az egyéni bánásmódot, odafigyelést. Az intézmény olyan programokat szervez, amelyek lehetővé teszik minél több lakó részvételét:

- évente üdülés kis csoportokban, választható helyszínekre,
- más szervezetek által, valamint saját szervezésű sport és kulturális rendezvényeken való részvétel, amely segíti a fizikai állóképesség megőrzését,

A hitélet gyakorlása az intézmény kápolnájában igény szerint biztosított.

A konfliktus helyzetek kialakulásának megelőzésére egyéni és csoportos beszélgetéseket, valamint a konfliktus helyzetek esetén szituációs gyakorlatokat, pszichoterápiás foglalkozást tartanak. Az intézmény kezdeményezi a gyámhivatalnál azon lakók gondnokság alá helyezését, akiknél ez szükséges.

A lakók családi és társas kapcsolatainak fenntartását nyílt napok teszik lehetővé, az intézmény által szervezett programokra meghívót küldenek. A lakóknak biztosítják a napi, illetve a több napos eltávozást.

Az intézményen belüli társas kapcsolatok működésének támogatására naponta színjátszó-, tánc-, valamint zenekari próbákat tartanak. Igény szerint lehetnek résztvevők, vagy nézők. A közösségi kapcsolatok további erősítését szolgálja, az ünnepekhez kötött megemlékezések, valamint a névnapok és születésnapok megünneplése.

A rehabilitációs részlegben, illetve a rehabilitációs célú lakóotthonokban lakók részére egyéni fejlesztési tervet, illetve rehabilitációs programot készítenek, amelyet félévente felülvizsgálnak és értékelnek. Az ápoló-gondozó részlegben, illetve azoknál az ellátottaknál, akiknek ápoló-gondozó otthoni szakértői javaslatuk van, egyéni gondozási tervet vezetnek. A mentálhigiénés ellátás megvalósulását tükrözik ezek a dokumentumok.

Az intézmény minden dolgozójának feladata a lakók alkalmazkodásának, beilleszkedésének, valamint a megfelelő komfortérzetének elősegítése.

Szent György Központunkban az ellátottak jellegéből adódóan az alábbi speciális foglalkozások vannak:
A/ a tankötelezett korú ellátottak egyéni fejlesztő felkészítése,
B/ a 18 éven felüli fiatalok mentálhigiénés ellátása.

A/ Fejlesztő felkészítés:
Ebben az ellátásban azok a tankötelezett korú gondozottak részesülnek, akiket sérülésükből adódóan a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság erre az ellátási formára javasol.

A fejlesztő felkészítést a tatabányai Éltes Mátyás Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola és Speciális Szakiskola által kijelölt pedagógusok látják el.

B/ Mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés ellátás feladata, hogy az otthonban élő, fiatalok békében és harmóniában éljenek önmagukkal, társaikkal, be tudjanak illeszkedni a környezetükbe. Mindezekért fontos a társas kapcsolatok kiépítése, barátságok kialakulása, a környezet ártalmainak megelőzése. Támogatjuk a családdal való kapcsolattartást, a Házirend szabályai szerint a gondozottak hazavitelét, látogatását lehetővé tesszük.

Kiemelt feladatunk a pszichés gondozás: egyéni és csoportos beszélgetések, konfliktuskezelés és problémamegoldás.

Biztosítjuk

*az aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (séta a faluban, ágytorna, masszázs, tangentor, mozgásos játékok, levegőztetés).

*a szellemi és szórakoztató tevékenységeket (meseolvasás, zenehallgatás, tévénézés, társasjátékok)

* a kulturális tevékenységeket: színházba, moziba járunk, cirkuszlátogatást, kirándulásokat szervezünk, részt veszünk a falu eseményein, megünnepeljük a születésnapokat,

Ezek megvalósításának folyamatosságát, rendszerességét az éves pedagógiai munkatervben rögzítjük.

4. 1. 5. A szocioterápiás foglalkoztatás megszervezése

Az intézményi jogviszonyban álló személyek intézményen belüli foglalkoztatását az egyéni-gondozási, fejlesztési illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint, a szolgáltatást igénybevevők meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően a szociális foglalkoztatás keretében biztosítja az intézmény.

A terápiás foglalkoztatásba azokat a lakókat vonják be, akik nem felelnek meg a szociális foglalkoztatás feltételrendszerének. A munkában való részvételt elsősorban a munkaalkalmasság foka, az egyéni érdeklődés dönti el, e szerint kerülnek a lakók meghatározott foglalkoztató helyekre.

Az intézmény szocioterápiás foglalkoztatásának formái:

- **munkaterápia**
- **terápiás és készségfejlesztő foglalkozás**

Minden embernek különböző képességei, készségei, elképzelései, tervei, céljai vannak. A felnőtt tartalmas élet feltétele a munkavégzés, mely a megélhetéshez

szükséges anyagi javakat és emberi tartást biztosít. Az intézményben élő, foglalkoztatásban résztvevőnek lehetővé teszik, hogy folyamatosan fejlődhessenek.

Az intézeti rend és az időbeosztás a munkaidőhöz alkalmazkodik. A munkaidő a törvényi előírásnak megfelelően nem haladja meg, a napi 4 és a heti 20 órát.
Az ellátottak munka jellegű tevékenységének rögzítése havonta vezetett személyre szóló jelenléti íven történik. A munkaterápiában résztvevők munkaterápiás jutalomban részesülnek, amelynek összegét havonta, differenciáltan, a munkavégzés jellegétől függően az intézményvezető és a foglalkoztatást vezető szakember határozza meg.

A munkatevékenység formái: park- és kertgondozás, takarítás, ajándéktárgy készítés.
A képességfejlesztő foglalkozás célja: a megmaradt képességek fejlesztése, szinten tartása. Ennek keretében szervez az intézmény kreatív, művészeti, mozgásterápiákat. Ilyen például a kosárfonás, ékszer- és ajándéktárgyak készítése, dekorációs faliképek festése, amelyeket a lakószobák és közösségi helyiségek díszítésére használnak fel.
Az intézményben működik színjátszó csoport, tánccsoport, valamint egy zenekar. A tornateremben naponta zenés torna, gyógytorna ad lehetőséget a mozgásra, a különböző kondicionáló gépekkel a fizikai erőnlét fejleszthető.

Szent György Központban szocioterápiás foglalkozások keretén belül terápiás és készségfejlesztő, valamint képzési célú foglalkozásokat szervezünk.
Lakóink képességei, egészségi állapotuk nem teszi lehetővé a munkaterápia alkalmazását.
A terápiás és képességfejlesztő foglalkozás keretében kreatív, művészeti, mozgás- és játékterápiát szervezünk.

4. 1. 6. Az elhunytakkal kapcsolatos teendők szabályai

Az intézmény gondoskodik az elhunytak elkülönítéséről, a végtisztességre történő felkészítésről.
A törvényes képviselő, valamint a hozzátartozók értesítéséről.
A vezető ápoló gondoskodik az elhunyt ingóságainak számba vételéről, megőrzéséről, letétbe helyezéséről, valamint a hagyatéki végzést követően az örökösöknek történő átadásáról.

4. 2. A gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma

4. 2. 1. Gondozási, ápolási feladatok jellege, tartalma

Gondozás
Az intézmény gondozási tevékenysége alatt a szolgáltatást igénybevevő személy részére nyújtott fizikai, mentális és életvezetési segítséget értjük, amelynek során a lakó szociális, pszichés és szomatikus állapotának megfelelő egyéni bánásmódban

részesül, melynek keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi – szellemi funkcióinak helyreállítására, szinten tartására törekszünk.

A tervszerűen szervezett gondozási folyamat során teljes mértékben figyelembe vesszük az ellátott személy egyéniségét, igényeit, kultúráját.

Ápolás

Az intézmény ápolási tevékenysége a gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a bentlakásos szociális intézmény keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység.

Az ápolás további feladata az egyén megsegítése abban, hogy lehetőség szerint függetlenítse magát a segítségtől. Az ápolási tevékenység az ápolási terv, és az orvos által előírt terápiás utasítások alapján történik.

4. 2 .2. A rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellege, tartalma

A fogyatékkal élők rehabilitációs intézménye azoknak a fogyatékos személyeknek az elhelyezését szolgálja, akiknek re/integrációjuk érdekében történő segítsége, fejlesztése intézményi keretek között valósítható meg.
Intézményünk előkészíti az itt élők családi, ill. lakóhelyi környezetbe történő visszahelyezését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást. A rehabilitációs intézmény feladata az intézményi ellátást igénybe vevő önálló életvezetési képességeinek kialakítása, illetve helyreállítása, fejlesztése, továbbá a társadalomba történő be-, illetve visszailleszkedésének támogatása, és az utógondozás megszervezése. Az intézmény feladatkörében gondoskodik az ellátást igénybe vevő mentálhigiénés ellátásáról.

Ennek keretében biztosítja:

- személyre szabott bánásmódot,
- az egyéni, csoportos megbeszélést, konfliktushelyzetek kezelését szituációs és helyzetgyakorlatokkal,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,
- a szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást,
- az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit,
- a gondozási, illetve rehabilitációs tervek megvalósítását,
- segíti, támogatja az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését.

4.2.3. Utógondozás:

A sikeres rehabilitációs ellátásban részesült ellátott kihelyezése előtt a gondozás megszűnésének várható időpontját megelőző 6 hónappal az utógondozás előkészítésének érdekében az intézmény vezetője megkeresi:

- az ellátott családját, valamint
- az ellátást igénybe vevő lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét a családi és lakóhelyi környezetbe történő visszahelyezés előkészítése,
- a munkaügyi központot, az esetleges munkavállalási lehetőség elősegítése érdekében.

Az utógondozás körébe tartozik a rehabilitált személy

a) környezetének tájékoztatása az ellátott személy befogadására vonatkozóan,
b) lakóhelye szerinti alapellátását végző szociális intézményekkel való kapcsolatfelvétel,
c) munkahelyi beilleszkedés elősegítése.

5. Az ellátás igénybevételének módja

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybevétele önkéntes. Az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére történik. A törvényes képviselőnek figyelembe kell venni az érintett személy véleményét. Korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét a törvényes képviselővel egyetértésben, vagy önállóan is beadhatja, ha a bíróság nem korlátozta a cselekvőképességét ezen a területen. Az elhelyezéshez szükséges nyomtatványok az intézmény honlapjáról letölthetők.

A pszichiátriai betegek ápoló-gondozó és átmeneti otthonába a kérelem benyújtásával egyidejűleg a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve – amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül – a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének – az intézménybe történő felvételt megelőző – három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

A fogyatékos személyek rehabilitációs intézményébe az illetékes hatóság rehabilitációs alkalmassági vizsgálatának ez irányú javaslata birtokában vehető fel az elhelyezést igénylő személy.

Elhelyezési kérelmet lehet benyújtani a pszichiátriai betegek ápoló-gondozó- és átmeneti otthonába illetve a fogyatékos személyek rehabilitációs intézményébe.

A lakóotthonba azon ellátott helyezhető el, aki az intézménnyel legalább hat hónapja intézményi jogviszonyban áll és saját jövedelemmel rendelkezik, és reá irányadó

öregségi nyugdíjkorhatárt még nem érte el. A lakóotthoni elhelyezést megelőzi az intézményi elhelyezés, így a nyilvántartásba vétel a központi intézményben történik. A lakóotthonba való elhelyezésről 15 nappal megelőzően az ellátott értesítést kap.
A rehabilitációs célú lakóotthonban az a személy helyezhető el, aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a rehabilitációs alkalmassági felülvizsgálati eredménye alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt. A lakóotthoni elhelyezés feltétele a lakó, az intézmény, és a törvényes képviselő között létrejött megállapodás.
A Szent György Központban az ellátás igénybevételének kezdeményezése kiegészül azzal, hogy a kérelemhez mellékelni kell nagykorúak esetén az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának szakvéleményét, kiskorúak esetén a területileg illetékes szakértői bizottság szakvéleményét.

5.1. Előgondozás

Az intézményi elhelyezést megelőzően az igazgató által kijelölt kollégák, - a részlegvezető ápoló, és a szociális és mentálhigiénés munkatárs, illetve a gyógypedagógus - tájékozódnak az ellátást igénylő, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről, életkörülményeiről a kérelmező lakhelyén illetve aktuális tartózkodási helyén.
Felkészítik a kérelmezőt az intézményi elhelyezésre, szóban megismertetik az intézményi élettel, az intézmény által kínált szolgáltatásokkal. Lehetőség van az intézmény személyes megtekintésére is. Az előgondozás célja még, hogy az otthonban élőket és dolgozókat az előgondozás tapasztalataiból kiindulva, fel lehessen készíteni az új lakó fogadására, hogy annak beköltözése zavartalanul valósuljon meg. Előgondozás alkalmával átadják a házirend egy példányát és az intézmény által összeállított tájékoztató anyagot.

A várólistára kerülésről az intézmény írásbeli értesítést küld, az intézménybe való bekerülés lehetőségéről írásban és szóban is értesítjük az igénylőt. Tájékoztatjuk, hogy 15 nap áll rendelkezésére, hogy az ellátást igénybe vegye. Az intézménybe költöző új lakót a vezető ápolók fogadják, megelőzően felkészítik a lakóközösséget az új ellátott érkezésére, valamint figyelemmel kísérik beilleszkedését.

Az újonnan felvett személy fogadását az intézmény kellően előkészíti, ügyelve az egyénnel szembeni elvárások és jogok megismertetésére. Segítséget nyújt a beilleszkedéshez mind egyéni, mind a csoportterápia eszközeivel.
Az intézmény integrációs törekvésében igyekszik a külső kapcsolatok ápolásának bevonásával is mindent megtenni annak érdekében, hogy az egyéni sikerek átlépjék az intézmény kapuit.

5.2. Megállapodás kötése

Az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

A megállapodás tartalmazza:
- ellátás kezdetének időpontját,
- intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, mert az ellátás térítési díjfizetési kötelezettséggel jár,
- ellátás megszüntetésének módjait,
- igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

Az intézmény ellátási formánként külön megállapodást használ, mely megállapodás minták a szakmai program mellékletét képezik.

5.3. Soron kívüli elhelyezés

Az intézmény vezetője – az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik az ellátást igénylők elhelyezéséről.

Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá – több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén – az igények teljesítésének sorrendjéről, az intézmény pszichiáterének véleménye és az előgondozás tapasztalatai alapján.

Az elhelyezés feltétele a lakó, az intézmény és a törvényes képviselő között létrejött megállapodás.

6. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény az érdeklődőknek tájékoztatást nyújt szóban, írásban az általunk nyújtott szakosított ellátásról, az igénybe vehető szolgáltatásokról, az elhelyezés feltételeiről. Lehetőséget biztosítunk az intézménylátogatásra a személyes tapasztalatszerzés érdekében.
Intézményünk elérhető 2007 óta a http://www.kemmeri.hu/ és az info@kemmeri.hu címen. A honlapon megtalálhatók az aktuális információk, letölthető az elhelyezési kérelem nyomtatvány, biztosítjuk a közvetlen kommunikáció lehetőségét.

Az intézményről, illetve az általunk nyújtotta szolgáltatásokról tájékoztató anyag készült. Nagyobb rendezvényekről, eseményekről a helyi médián keresztül tájékoztatjuk a lakosságot.
Szent György Központ részt vesz a térségi rendezvényeken, az intézmény életét érintő jelentősebb eseményekről beszámol a helyi médiában.
Telefonon, személyes találkozókon tájékoztatást nyújtanak a szolgáltatásuk iránt érdeklődőknek, valamint lehetőséget adnak a központ megtekintésére.
Felvilágosításra, tájékoztatásra jogosult személyek köre: a központ vezetője és a csoportvezető ápoló.
Elérhetőségeik:
Levelezési cím: 2831 Tarján Petőfi u.16.
Tel: 34/372 - 625;
e-mail: info@teszi.hu, www.teszi.hu

7. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A dolgozók szakmai munkájukat a mindenkor hatályos jogszabályok keretei között, a Szakmai Program és a Házirend figyelembevételével, továbbá a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltak alapján kötelesek végezni.
Az intézmény munkatársai és az ellátottak kötelesek egymás személyiségi jogait tiszteletben tartani. A kölcsönös tisztelet vonatkozik az intézménnyel megbízási vagy egyéb jogviszonyban álló személyekre is.
Az intézmény dolgozóit titoktartási kötelezettség terheli az ellátottakkal kapcsolatban tudomásukra jutott adatok tekintetében.
Az intézmény dolgozói, és velük közös háztartásban élő közeli hozzátartozóik az ellátottakkal tartási, életjáradéki, öröklési szerződést az ellátás igénybevétele alatt és annak megszűnését követő egy éven belül nem köthetnek. Az ellátásért anyagi és természetbeni juttatást nem kérhetnek, és nem fogadhatnak el. A dolgozók nem adhatnak kölcsönt az ellátottnak és nem fogadhatnak el kölcsönt az ellátottól.
Az ellátottak az Sztv.-ben meghatározott jogaikat úgy gyakorolhatják, hogy azzal mások érdekeit nem sérthetik, nem akadályozhatnak másokat jogaik gyakorlásában, valamint nem veszélyeztethetik a többi ellátott és az intézmény dolgozóinak testi épségét.
Az intézmény biztosítja az ellátottak számára az állapotuknak megfelelő önállóságot és döntési lehetőséget.

7. 1. Az ellátottak jogai

Az intézmény a szolgáltatás során tiszteletben tartja az ellátott
- testi-lelki épséghez, egészséghez,
- emberi méltósághoz,

- tájékoztatáshoz,
- szociális ellátáshoz,
- önrendelkezéshez,
- egyenlő bánásmódhoz
való jogát.

A személyes tulajdon használatának joga csak kivételes esetekben, Házirendekben szabályozott körben korlátozható.
Az ellátottak jogosultak a dokumentációk megismerésére. Az intézményben biztosítják, szükség szerint segítik az ellátottak kapcsolattartását családtagjaikkal, rokonaikkal, ismerőseikkel, a többi ellátottal. A dolgozók a személyes adatvédelem szabályait kötelesek betartani, a levéltitkot megőrizni.
Az intézményben érvényt szereznek az egészségügyi tárgyú jogszabályokban megfogalmazott betegjogoknak, és segítséget nyújtanak az ellátotti jogok gyakorlásához.

Biztosított a szabad mozgáshoz való jog. Az ellátottakat megilleti az eltávozáshoz való jog, ez csak abban az esetben korlátozható, ha állapotuk miatt térben, időben tájékozatlanok és ez veszélyt jelent rájuk nézve. Pszichiáter szakorvos javaslata mérvadó e tekintetben.

Korlátozó intézkedésre csak jogszabályi keretek között van lehetőség a Házirendekben szabályozottak szerint.

Az ellátottak megismerhetik az intézmény legfontosabb gazdálkodási adatait az intézményvezető éves írásbeli tájékoztatója, és eseti szóbeli tájékoztatók alapján.

7. 1. 2. Egyes ellátotti csoportok speciális jogai:

- az ellátottaknak és törvényes képviselőiknek joguk van az állapot felülvizsgálati információk megismeréséhez, a felülvizsgálat céljáról, folyamatáról és eredményéről az intézményvezetőnek folyamatos tájékoztatási kötelezettsége van,

- az intézmény biztosítja az ellátottak számára az akadálymentes környezet kialakítását, és különös figyelemmel van a legfontosabb adatokhoz való hozzáférésre, a képességek és készségek fejlesztésére, az állapotfenntartás vagy javítás lehetőségének megteremtésére, az önrendelkezés elvére, az életvitellel kapcsolatos döntések tiszteletben tartására, a társadalmi integrációhoz való jogra.

A lakóotthoni ellátást igénybe vevők jogai

A lakóotthoni ellátást igénybe vevők jogosultak látogatót fogadni. A látogatók fogadásának rendjét a házirend határozza meg.
A lakóotthonban lakók joga, hogy önállóan meghatározzák a házirendben az életvitelükkel kapcsolatos együttélési szabályokat.
Az ellátást igénybe vevő képességeihez mérten részt vehet a lakóotthon működtetésében.

7. 2. Az ellátottak jogainak védelme

A lakók érdekképviseleti jogának érvényesülése érdekében az intézményben többszintű rendszer működik.
Ennek szinterei: lakógyűlés, Érdekképviseleti Fórum, ellátott jogi képviselő.

7. 2. 1. Lakógyűlés

A részleg lakói számára hetente biztosít lehetőséget, hogy az intézményi élettel kapcsolatos kérdések a közösség elé kerüljenek. Az ellátottat a távolmaradás nem mentesíti a lakógyűlésen elfogadott döntések betartása alól.

Szent György Központban a lakók állapota miatt lakógyűlést nem tartunk.

7. 2. 2. Érdekképviseleti Fórum

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szociális intézményeivel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum megalakulásának és működésének szabályait a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság főigazgatójának utasítása szabályozza az alábbiak szerint:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézményekben érdekképviseleti fórumot (továbbiakban Fórum) kell létrehozni. A Fórum az intézményi jogviszonyban állók és az ellátottak jogainak érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, amely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik.

A Fórum feladata:
a.) előzetesen véleményezi az intézmény vezetője által készített, az ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, az éves munkatervet, a házirendet, az ellátottak részére készült tájékoztatókat,

b.) megtárgyalja az intézményben élők panaszait – ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat -, és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,
c.) tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,
d.) intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó területileg illetékes kirendeltsége felé, valamint más, hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.
e.) A Fórum létrehozását a székhelyen és a telephelyen is biztosítani kell.

A Fórum tagjai:
a.) választás alapján az intézmény lakói közül 2 fő,
b.) választás alapján a lakók hozzátartozói illetve törvényes képviselői közül 1 fő,
c.) választás alapján az intézmény dolgozóinak képviseletében 1 fő,
d.) Kijelölés alapján az intézményt fenntartó szervezet képviseletében 1 fő.

A Fórum tagsága, és a választás menete:
a.) A Fórum választott tagokból áll. A fenntartói képviseleten kívül a tagok választását az intézmény vezetője szervezi meg az alábbiak szerint:
- az ellátást igénybevevők közül a választás lakó-, illetve otthongyűlésen történik,
- a hozzátartozók, a törvényes képviselők az intézményvezető által összehívott értekezleten választják meg képviselőjüket,
- az alkalmazottak képviselőjüket munkaértekezleten választják.

b.) A Fórum tagjait a választásra jogosultak határozatlan időre, titkos szavazással választják.
- A választás akkor érvényes, ha azon a jogosultak több mint 2/3-a részt vesz.
- Jelöltet a választást megelőző 5. napig, írásban lehet állítani.
- Egy választásra jogosult maximum 3 jelöltre tehet ajánlást.
- Jelölt az lesz, aki legalább egy ajánlást kapott.
- A jelölést kapott személyek indulhatnak a választáson.
- Szavazategyenlőség esetén – amennyiben e szavazategyenlőség az eredményes választás gátja – az egyenlő szavazatot kapott jogosultak között ismételt választást kell tartani.

c.) A Fórum alakuló ülését a választásokat követő 15 napon belül meg kell tartani. Az üléseiről emlékeztetőt kell készíteni. Ha a fórum képviselőjének tagsági viszonya bármilyen okból megszűnik, helyére 60 napon belül új tagot kell választani.
d.) A fórum tagjai nyílt szavazással önmaguk közül elnököt választanak. Az elnök a tagok 1/3-ának írásbeli kezdeményezése, ill. a beterjesztett panasz esetén, a kezdeményezés, ill. a panasz kézhezvételét követő 5 napon belül a kézhezvételtől

legalább 8. napra köteles a fórum ülését összehívni. Az ülés a tagok 2/3-ának jelenléte esetén határozatképes.

e.) A Fórum határozatait szavazás alapján, egyszerű többséggel hozza. Bármely tag indítványára kötelező a titkos szavazás elrendelése.

f.) A Fórum üléseit az intézmény székhelyén, vagy telephelyén tartja.

g.) Szükség szerint, de legalább évente kétszer ülésezik, összehívásáról az elnök gondoskodik. A Fórum tagjainak névsorát és elérhetőségét az intézményben jól látható helyen kell kifüggeszteni.

A Fórumban való tagság megszűnik a tag:
- lemondásával,
- halálával,
- intézményi jogviszonyának, közalkalmazotti jogviszonyának, illetve a fenntartónál a kormánytisztviselői jogviszonyának megszűnésével,
- annak az ellátottnak a halálával, vagy intézményi jogviszonyának megszűnésével, akire tekintettel a hozzátartozó, törvényes képviselő a fórum tagja volt.
- a tag visszahívásával,

A tagot a választásra jogosultak visszahívhatják amennyiben a Fórum ülésein, munkájában rendszeresen nem vesz részt, illetve, ha az őt megválasztók érdekeit nem megfelelően képviseli. A visszahívásra a választásra vonatkozó szabályok az irányadóak.

7. 2. 3. Az ellátottjogi képviselő

Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat munkatársa látja el ezt a feladatot.

Az ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét, és fogadóóráját az otthon hirdetőtábláján közzé kell tenni.

A fogadó óra megtartására havonta egyszer, 2 órás időtartamban kerül sor. A házirend elfogadásakor a képviselő minden hónap 3. csütörtökön, 12.30-14.30 között tartja a fogadó órát.

Feladata segítséget nyújtani az ellátottak jogainak gyakorlásában. Feladatkörébe tartozik az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában történő közreműködés, szükség esetén felajánlhatja együttműködését az intézmény és a szolgáltatást igénybevevő közötti konfliktus megoldásában.

Észrevételt tehet az intézményben folyó gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél.

Segít az ellátottnak panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézményvezetőnél és a fenntartónál. Segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában.
A korlátozó intézkedésekre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

Az intézményvezető külön helyiséget biztosít részére, és mindenben segíti zavartalan munkavégzését.

7. 3. A szociális szolgáltatást végzők jogai

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat, és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
A személyhez fűződő jogokat mindenki - a munkáltató is - köteles tiszteletben tartani.

Ezért a közalkalmazotti jogviszony létesítésekor és fennállása alatt a közalkalmazottól csak olyan adatok, nyilatkozatok kérhetők, olyan vizsgálat alkalmazható, amelyek nem sértik a közalkalmazott személyiségi jogait, és a közalkalmazotti jogviszony szempontjából lényeges tájékoztatást nyújtanak.

A közalkalmazott a munkáltató közalkalmazotti jogviszonyt sértő intézkedése (mulasztása) ellen, valamint a közalkalmazotti jogviszonyból származó igények érvényesítése érdekében munkaügyi jogvitát kezdeményezhet.

A személyiségi jogok gyakorlása csak akkor felel meg társadalmi rendeltetésének, ha nem sérti mások személyiségi jogainak és érdekeinek betartását előíró jogszabályokat.

A szociális szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat részletesen a Kjt. illetve az Mt. tartalmazza.

Közfeladatot ellátó személynek minősül az előgondozással megbízott személy, az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápoló, intézményvezető ápoló, gondozó, szociális, mentálhigiénés munkatárs.

A 7. pontban foglaltakról további szabályozást a Házirendek tartalmaznak.

8. Fejlesztő foglalkoztatás

2017. április 01-től a szociális foglalkoztatást felváltja a fejlesztő foglalkoztatás, mely más jogszabályi környezetben szabályozza a feltételeket.
Az intézményi élet középpontjában a fejlesztő foglalkoztatás áll, mindkét formáját a fejlesztési jogviszonyt és az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatás lehetőségét is biztosítja mindazon lakók számára, akik külön jogszabályban meghatározott felülvizsgálaton vesznek részt és annak eredményeként foglalkoztathatók.

Hogyan szolgálja a munkavégzés a rehabilitációt és a fejlesztést?

Szakmai szempontból rendkívül fontos célkitűzés, hogy az intézményes keretek között ellátott lakóink számára – a rehabilitációt segítendő – értelmes, munkabért, díjazást és megfogható eredményt produkáló munkát biztosítsunk.

Ezek a pszichiátriai betegek nagyobb részt az intézménybe kerülésüket megelőzően valamilyen munkát végeztek, azonban a betegségük miatt a munkaerő-piacról fokozatosan kiszorultak. Túl ezen a problémán az intézményi hospitalizáció egyre távolabb sodorja őket a hétköznapi világtól, így maradék készségeiket is elveszíthetik, ha tartósan nem végeznek, végezhetnek munkát.

A rendszeres munkatevékenység a betegek mentális kondíciójának javításához jelentős mértékben hozzájárul, így - túl a lelki egészség javításán a szakmai munkát is segíti.

Minden embernek, így az intézetünkben élőknek is különböző képességei, készségei, elképzelései, tervei, céljai vannak. A felnőtt tartalmas élet feltétele a munkavégzés, mely a megélhetéshez szükséges anyagi javakat és emberi tartást biztosít.

Intézményünkben a fejlesztési jogviszonyban és az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatás lehetőségét, mint foglalkoztatás szereplőinek lehetővé tesszük, hogy folyamatosan tanulhassanak, fejlődhessenek.

Ehhez biztosítjuk a foglalkoztatási formákon belüli egyre jobb teljesítmény elérésének feltételeit, ill. a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat eredménye alapján a magasabb szintű foglalkozási formába való előre lépés lehetőségét a védett, vagy integrált munkahelyre, így szolgálja a foglalkoztatás a rehabilitációt is.

Az intézeti rend és az időbeosztás a munkaidőhöz alkalmazkodik.

Az intézmény a fejlesztő foglalkoztatásban történő eredményes részvételhez speciális

módszereket alkalmaz, amely kézügyességet, az eszköz és szerszámhasználatot, és a mesterségbeli tudást fejleszti.

A fejlesztő foglalkoztatás is lépcsőzetes rehabilitációs folyamat, ahol egy magasabb szint elérése egy következő magasabb szintű munkába történő belépés lehetőségét nyitja meg.

Folyamatos törekvés tehát, hogy a házilagos foglalkoztatástól az eszközigényes helyben foglalkoztatástól az ellátott a külső munkavállalásig mielőbb eljusson.

Az Sztv. alapján az intézményi jogviszonyban álló személyek intézményen belüli foglalkoztatását az egyéni-gondozási, fejlesztési illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint a szolgáltatást igénybevevők meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően a fejlesztő foglalkoztatás keretében biztosítjuk.
A foglalkoztatási szakmai program részletesen foglalkozik ennek feltételrendszerével.

Fejlesztő foglalkoztatás a Szent György Központban nem történik.

Tatabánya, 2020. április 14.

Komárom-Esztergom Megyei Mentálhigiénés és Rehabilitációs Intézmény 2800 Tatabánya, Sikvölgy 2.

.....

Szabó Attila
intézményvezető

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság főigazgatójának SZGYF-IKT-15351-2/2015. számú felhatalmazása alapján jóváhagyom a KEM Mentálhigiénés és Rehabilitációs Intézmény szakmai programját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 92/B. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

Tatabánya, 2020. április 15.

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Komárom-Esztergom Megyei Kirendeltsége

.....

Süttő Erika
SZGYF KEM Kirendeltség
igazgatója